

Libros T. S.
Centr. Biblioteka
Kokaino Alėja

„Lilžės Releivis“

„Lilžės Releivis“

su kas Nedele išleidžiama Pridetta yra Seredoj bey Subatoj rindam- ir tantuio ant Vertainio Metro 50 Ven.

Abstelavimai yra nū bile tokio Posto priimami, arba ir pačoj Druforioj

J. Revländerio bey Sunauš
Lilžėje. Aukštoje Ulvca. 67 (Gobe Str. 67).

Apsakimai,

Druforioj Lilžės Releivio funkciami taštūja po 10 Ven.

Prisilūymai 20 Ven.,

už lojną smulkeis Raštais išpausta Gilj.

Šromatos dėl Lilžės Releivio paties išrašomos yra i Lilžėje nufuncijamos.

Nro. 73.

Lilžėje, 10. Septemberi 1892.

13. Jahrgang.

Kas paslutiniame Gese Swiete nusidawe.

Iš Wokietijos.

Berlyne, 6. Septemberi. Wiešpats Ciecorius Swinemindej (Pomarū Prowincioj), kur jis ant Sziepiū Apžwalghymo bey Ižbandymo užšlaidė ir tankien ant Juriū pasimažinejo, Nedeldienej pirm Pietū ant Artilerie-Szuil-Sziepio „Mars“ Diewo Szlužmai pribuvo. — Kaip jau pranešam, Ciecorius Panedelhj anksti i Potsdam sugrįžo. Nū Ziegoriaus 10 dirbo Ciecorius su Dr. v. Lufanus ir prieme weliaus paprastūsius Marynes Pranešimus. Po Pietū pasidawe Ciecorius ant Gelškeldmario, jeib tris jauniausius ciecoriškūsius Princus sulauktu. — Utarninke pirm Pietū Ciecorius pasijūdinejo ir dirbo tada nū Zieg. 10 ilgoką Gese su Gendroliumi v. Hahnke. — Ciecorius Gzetwerge ant wienos Dienos ilgo Apšilankymo prie Ciecorienes Friedrich i Homburg pasidūs.

— Ciecoriene Nedeldienej pirm Pietū Rapelej Drangerie-Trobos Diewo Szlužmai pribuvo.

— Ciecoriene padowanojo 1000 M. Sweikatos Sargybei ant pasidaugšnancziū Pagalbos Prifitaišmū del Koleros Priegados.

— [Estreikiškasis Waldzios P. sekejis.] Cercerikis Francas Ferdinands d'Este, yra su Princese Clementine iš Belgijos susigadejes. Marti yra jauniausioji Dukte belgiškojo karališko Boro ir 30. Julyjū sawo 20 taji Gywasties Metą pabaige. Cercerikis Francas Ferdinands, tursai kaip seniausis Sunus seniausiojo Brolio Ciecoriaus Franco Jozepo po Smerties Karaliuno Rudolf artimjausiey prie Krases estereikiškay-ungariškos Baldonystes yra, stow 28. Gywasties Mete.

Sztrasburkyj Gilj., 6. Sept. Ciecoriškasis Wietininkis Kunigaištis nū

Hohenlohe apsakdyino: „Wiešpats Ciecorius yra del Koleros Ižsiplatinimo Suleidimq Ciecoriaus Manewerū Lotringiūse paliepes. Wiešpats nor gir-dingame, žemes-tewiškame Aprupinime užziebdyjes žinoti, kad per ant šwentiško Pasweikinimo Wiešpaties susirinkusieje Lewiškę mylintis Gywatininkai Priegadą sawo bey sawo Famylijos Sweikatai pasidarytu. Wiešpacziui man paliepti roczyjant, toktai ant žinojimo žemes pranešti, yra Wisuaukšciausis tūžyg Sawo skaudingq Apgailejimq apie tai išpažinti dawes, kad Jis Saw po šitais Pasilaitymais užjiginti tur, Wisuaukšciausiamjam sudumotus Garbes Ižrodymus šauniųjų lotringiškųjų Gywatininkū priimti.“

Weimar, 3. Sept. Ant auffsines Swobbos Szwentes didercikiškojo Boro 8 taji Oktoberi parmyšs šiecion 3. Oktoberi Karaliene Wilhelmine bey Karaliene Waldonka nū Hollanto, 6. Oktoberi Ciecorius Wilius, Saksū karališkasis Pors, Badū Baldonai, Princ-Baldons nū Braunschweig bey Famylija, Princas Jurgis nū Saksū, Cercikis nū Altenburg, Didkunigaištis Wladimir bey Pati. Zai-pojau pribus Szwentei wiši Draugšnarieci didercikiškųjų Namū nū Saksū. Szwentiškosos Dienos taps 2. Oktoberi per nū Rozelnycios wisose Bažnyčiose nuskaitomq Apsakymq pradetos. 8 taji po Pietū bus Ižegnojimas didercikiškojo Boro Pilies Rapelej. Szwente pasibaigs su Defawones Diewo Szlužma Miesto Bažnyčioj 9 taji.

Iš Estreikiū.

Wyne, 5. Sept. Wiename Kieme Galicijoj tape wiens Meierijos Dwaras per žaibq uždegtas. Nū tenay ikwartierūtųjų Wyrū 36 tojo Infanterijos Ragimento tape prie to 8 Wyrui nužudyti: bey 7 suronyti.

— Pagal žinias iš Kalnynū Kampū Alpen yra wakar bey šendien tenay

wisur smarkus Sniego Pūlimai nusi-dawę. Iž Udini tampa pranešama, kad didis Waziawimo Ziltas tarp Pontebba bey Pontafel per umay atšradusi Patwinimq Pontebba-Upes paplektas tape.

Iš Prancuzijos.

Parize, 5. Sept. Prezidents Karnot yra i Aix-les-Bains pasidawes, jeib Grykonū Karaliū aplankytu, tursai ant sawo Sweikatos Keliones ezionay par-wykes yra. Kaip Karo Ministeris Freycinet bey Ministeris widujū Daljkū Ribot Karaliū Wardan Ragyrungos Republikės pasweikinę buwo, Prezidents Karnot po Pietū Karaliū aplanke. Aplankymas tokius 20 Miniutus truko. Karalius esqs išstareš, kad jis rytoj i Parizq, ir iš eze, kur jis keles Dienas užšlaidys, i Estreikiq kelianti keta, jeib tenay esancziusius Sanarius sawo Famylijos aplankytu. Karalius esqs tada Prezidentq Miesto Bute aplankes, Aplankymas truko tokius 10 Miniutus. Prie Miesto Buto tape Karaliui žalnieriskosos Garbes išrodytos.

— 6. Sept. Uredininkis Marynes Ministerioj Grenier, tursai Kartą Zalnierū Uredininkui Pasuntintystes su-wienytųjų Žemiū, Borop, slaptus Raštus apie žemes Apghnimq prifuntę buwo, tape šendien nū Prifaitintujū Sudo už tai ant 20 Metū Prywartos Darbo prastudytas; tūžyg tape jam Zeisybe del Užšilaitymo Prancuzioj ant 20 Metū attraukta.

Koleros Liga.

Ciecorystes Prirodymo Paipšas ap-sako sawo Numerjū nū Utarninko Wakaro Pranešimus apie Pasilaitymq Koleros Wokietioj nū Ciecorystes Sweikatos Uredo, pagal furius wienof dar wis neyjošs Nusimazinims Maro Hamburkyj niera istojes. Ciecorystes Sweikatos Uredui yra Gese nū 3. iki 6. Sept. Pietū sekantieje Pasimirimai Hamburkyj pri-

fai akarūt wieną Wyrą prawares, kurlai Gaspadorystes Troboje isiwertū norejo. Tas haugufis Sweezias buwo ant Atsikeryjimo su Akmeniu ant sawo Persekinetojo metę, kurlai ale Mieri ne troppjo, už tai ale Langą sutrukino. Reles Adynas po hito Atsitikimo sugryžo Butelninkis R. is ne toli nu Wirkytū gulincziujū Szagutpurwiū nu wieno Apflankymo ir rado ant sawo Dwaro wieną Wezimą. Sefancziamie Akies Mirksnyje iskofo ant jo Russtebėjimo is Kiaulū Staldo wiens Wyrš ir greitay pawaziawo. Po Staldo Apziurejimo isfirode, kad wiskas ant Kiaules Pagabenimo pritaista buwo. Dar toj paczjoj Raktj tape Liosininkui B. Wirkytūse wiena Awis per Isflauzimą pawogta. Pirm keliū Redeliū tape Ismintininkui R. Wirkytūse swiesoj Dienoj trys Awys nu Ganzklos, kuri prie wienos Gires gul, pawogtos.

Ysrutyj, 6. Sept. [Del Kolerai prilygstanczio Susirgimo] turejo bendien wiens Darbininkis is Miestui priklausanczjoje Dwaro Eichenthal i Barako Locoritą nugabentas buti. Toktai bene tikt koks pikts Biduriawimo bey Bemimo Apfirgims te bus.

Darlemuse, 3. Sept. [Ugnis.] Pirm triumfo isflauze is Blytū budawotame Kumezjū Bute Dwarionies Schäfer Bogrimuse Ugnis, kuri triumpane Gese Wirku supustyjo. Du Rudikiu esą Sudegimo Briegadoj buwusiu, ir tikt per drasų Darbą wieno Schäferio Zmoniu isgelbeti tape. Bedniejie Apgywentojei yra per Ugni didę Iskadą gawę, kadangi ju wisa Nauda Stogo Ruimuse sudege. Apatine ne nudegusioji Dalis jiems norint ant Balandos kaip Pastogis dereti tur.

Karaliaucziuje, 5. Sept. [Giristo Igriuwims prie karal. Pilies.] Ant Ciecoriaus Paliepimo pareis po triumfo nu Ministerio atwirujū Darbū

D dabar Peklos Szukawimas, — Barkejimas — Artilerija procemojasi ant Rowos Pleciaus link, jeib usstaitytu. Infanterija ant Infanterijos pritraukia; mes, 72triejie, esam kruwoj ir traukiam i Prysaki, Ragimentas 40 bey 11 jela.

Bum — bum chchchch — pirmosjes Granotės leka per musū Galwas — Dywai, niels niera troppytas. „Compliment aux dames — en avant deux chassez croisez!“ kamanbierija Fenrikis perbytes, ale isbales jis tikt mazumą yra pastojes. Kas ale ne butu?

Miestelis Golce yra ne smagi Dauba; cje susitempa, cje werziasi — mes turetum seniey jau pereje buti — wirhuj, anapus tojo — musū labay reikalinga. Bum — chchchch — krrrrrr — krrrr — ch — ch — ch — ch — bum — bum — bum — — —. Ar jau amginasis Sudas priejo? — Ten wirhuj blauja bey griauja, Zeaklai pastamba, Musis yra pradetas. — D mes, mes ussilairom siczion be Darbo. — Karo Noras zereja mums Akyse — ten — ten, jeib Musisikiems gelbetumbim! Suronytiejie tampa inekami — Perbuliū

istathtas Rumisijons siczion, jeib del Giristo Sugruwimo prie Pilies ant Bietos Perziurejimą laiktu. Lentos, Kartes, Wirwes bey kitos Palaikos Repalaimos Atsitikimo pasilikis del to ititol nepakrutintos guleti, kur jos dabar randasi. — Ciecoriene yra musū Oberprezidentystes per Tolraši Pranesimo apie tą Atsitikimą, ypaczley apie Pasilaimimą Suzeistujū, praksiusi. Welyjimas Ciecorienes tape tujau ispidbytas. Galejo Liukestis istariamias buti, kad du dar Ligonbutyje esancziu Suzeistujū wel pasweikse. Akmeniu Apdirbtojis Pabst yra wienof del sawo Konū pasimires.

Klaipedoj, 3. Sept. [Sweikatiskay-pulicijisklas Apdabojimas Keleiwjū] tampa dabar siczion Klaipedoj su didziausiu Akstrumu wedamas. Is Miesto Ligonbuczio yra wisi Ligonys i Kreizo Ligonbuti nugabenti ir pirmame randasi iki bendien ne mentiaus kaip 26 Personos, kurios is nesweikū Kampū atkeliawustos yra ir del to po 4 Dienas ilgu liekoriskū Apdabojimu statytis tur.

— 5. Sept. [Wisotinas Waidas] atstrado Redeldienej anksti prie Miesto Ligonbuczio. Tame buwo kotios 40 is nesweikū Kampū atkeliawustos Personos ant sweikatiskay-pulicijisklo Apdabojimo nugabentos, kurios priep Zieg. 11 paleidziamos turejo buti. Ir 30 is Argentynijos sugryže Iswandrautojei tarp tujū radosi, ir buwo padawadyta, jus stubriey per Kubezių gabenti. Jau Karaliaucziuje buwo pastuy Minetiejie drastey pastelge. Kaip je siczion i Wezimus lipti turejo, trys Famylijos gynesti, kruwoj 16 Galwū stiprios, iskeliauti. Wiena Famylija patikrino, kad jos wisa Nauda Karaliaucziuje atgal pasilikusi, ir pakol ji taje ne bus atgawusi, ji per Kubezių n'eisenti, antroses dwi Famylijos po-

subrastyti Trukiei — Akys nusikreipja. Langai Miestelio, patys Butai padreba po Karo Kwepinu. — Miestas yra atymhju Karionomis apskatytas. Ale kaip — kaip? Baltoji Kariuna Mielasirdingystes su raubūnoju Kryziu kysoja is Langū.

„Sesū Marija! — Sesū Marija!“ Kardelis Folmer Seferlei prikaukia, kuri akarūt procemojas, wieną suronytą Apcieraą taip swelniey kaip galima i wieną Butą nugabenti dūti. — Ilgs Dufawims — pakol dar pasiseka, yra jis sawo Dwasę jos Glebyje isleides. — Koks Abrozias! — Wisos Akys prisipildo su Akaromis.

„Sesū Marija!“ — taria Folmer dar Kart melsdams. Ji ateina, pridūda jam Ranką.

„Diems te apsaugoja Jus!“
 „D Jus — — — — —“
 Bum — bum — — — at ne at Dangau — Pagalbos — Ugnis — bum — bum — pylgt — — — wiena Granota yra ant Akycios Akmeniu plykusi.
 Dar ne wiskas.

wisam ne norejo i Mastolija, bet i Estreikija gabenama buti. Ir su Baldytoju Ligoniu Buto buwo Waidas, kadangi tie Zmones Prashmui, kuri isai už Walgi i. t. t. state, ne norejo klauyti. Kaip dabar wiens Pulicijos Uredininkis atejo, jeib Pakaju darytu, — nesa tie Zmones didi Szukawimą isprownjo, ir is Kaimynū didis Pulks Gywatininkū susibego — turejo jis Proce pristatyti, nu ant jo Atsiwerziancziujū atsiwalnyti, kurie ant Swolto Darbū taifes. Galiaustey turejo Skaitlius Ugnies Sargū pareiti, jeib Dawadą darytu. Wienof tikt meilingam Britalbejimui Pulicijos Inspekterio pasiseke, Zmones nutildyti ir ant Wezimo užgauti, kurlai jus stubriey is Klaipedos attolino.

Wisokie Pranesimai.

Gumbines Ragyrungos Walseziui padawadyja Bons Ragyrungos Prezidents: Kas wieną is Hamburkio arba is Prowincos Szleswig-Holstein atkeliawusi Persona sawo Gywenime priima, tur toktai Pulicijas Wgriausybei primaldūti. N'ispildymai hito Padawadyjimo taps su Piningū Korawonemis iki 60 Ml., užmoketi ne istengiant su tam pritinkancziu Kalejimu pakorawojami.

Graudenimui Gaspadoriams. Wiename Kieme prie Nordenburg tape su Chilispeter Laukas ikrecziamos. Weik po to pule smarkus Dytus, taip kad Wandū nu ikrestujo Lauko i wieną Grabę bego, kur Galwijai atsigerti liubedawo. Dieną po to padwese po Girdymo is minetosos Grabes penkes Karwes.

Szwieziausioses Zines.

Hamburkij, 8. Septemberi. Nu wakar iki bendien Bietū yra 655 Kolerasufirgimū bey 315 Pasimirimū primaldūti, nu tū pūla ant Seredes 261 Sufirgimas bey 180 Pasimirimū; kiti yra pastuy primaldūti. Wakar tape 162 Ligonys bey 92 Lawonai gabenti.

Dresden, 7. Sept. Kaip wiena Ceitunga is Dresden pranesa, pagal Ministerijos Padawadyjimą didysis Mikelio Turgus Leipckij simet powisam ne nusidūs, jey ne Sweikata hauniey pasigerintu.

Strasburg, 7. Sept. 11. p. M. nusidūs Mieste Metc Atwerimas Baminiklo Ciecoriaus Wiliaus I. Per sawo Wietininką yra Ciecorius Kuni-gaiksti nu Hohenlohe istates.

London, 7. Septemberi. Wiens Tolrašis is Szanghai nu bendien malduja, pagal wieną tenay ibeguse Depesę is Singan (Kinoj) nu 6. p. M. yra Pasuntinys bey Kritikcionys, kurie ispagonystes prisiwerte, sunkiey muczyti bey sudaryti.

Apšakymai.

Benno Mey,

Dantū-Viekorus,
Tilžėje, Goldschmiedestraße 9,
prie Ramo Wandens-Ulyczios.

Soeben ist erschienen:

Belehrungen

über die
Lebensweise u. die Desinfektion
in der Zeit der Cholera.

Preis 10 Pfennig.

100 Exemplare 5 Mark.

Zu haben bei

J. Reyländer & Sohn.

80 Baznycijos Giesmės,

Miškunys

(Starkio, Franko, Oranto),
lietuvišk. Katgismas,
Psalmų Knygos, Rašteliūs
i. t. t.

gaunama prie

J. Reyländer'io ir Sunaus,
Tilžėje, Aukštojų Ul. 67.

Pigiu Markkiniu

prie Bono

Ruhnan,

Tilžeje, Wotiecziu Ulycz. Nr. 64.
Wirtheninkai Tilžės Moterū
Draughstės.

Meto Laikui

privedyja

Trierus (Mayer'io Ori-
ginal = Fabrikota),

wisokeropas

Czytynimo Mažynas,
Fuchtelius, Balymo

Malunus,

Uksel = Mažynas,

Rankomis bey Arkliūs waromas,

Szrotaw. Malunus,

Jawu Trefktojus,

Rewiu Bjanstyttojus,

Aliejaus Kotu Lauk-
tojus i. t. t.

Karl Manleitner,
Tilžeje.

Didis Įspardawojimas.

Tilžeje, Aukštojų Ulyczioj 37, ties ciecoriškioju Puštu.

Mieliemsiems Lietuwinkams bey musū wertingiemsiems
lietu. Pirkejams šitūmi finoma darom, kad musū Pons Sande-
lowitz ant sawo dabarnyškėsios Keliones i Berlyną, Leipciki
bey didžiausiose fabrikese Wotietijos Progos turejo, labay gerus
bey laikancijus Taworus ant powisam pigiū Prekiū ipirkti, ka-
dangi tenay didey menkay pardūdama gal buti. Pigiūjū Įpir-
kimū deley esam mes wisus Taworus taip pigiey ant Parda-
wimo state, kad kožnas Pirkejas prie Įpirkimo labay daug
cziedyja. Mes pardūdam wisas Naujienas Drabužiū Ceikiūse
Ziuponems, jūdus bey margus, Wilnas bey Szilkus labay
pigey. Szilkines Galwos bey Kalko Skepetas, Lytaus Szir-
mus (Gloria), pusšilkiniūs nū 2 M. iki geriausū czystšilkiniū.
Wilnonius Szirmus taipjau pigiey. Lininius Ceikius, Lowū
Uptraukalus, Įkratus, Plunksniū Einū Ceikius wisūse Pla-
tumūse, „newierytinay pigiey!“ Flanelius, Parchendus,
slydzius bey aparukawotus nū pigiausū iki geriausū. Cepikius
wisokeropūse Jortūse bey Didumūse. Wisokeropas Stalo Apklo-
czias, Wašk = Nilus Stalo Apkloczioms bey wisokeropiems
Grindziū Deikams. Wisokeropus Triump = Taworius, Ap-
statymo Sznurius (Gimpen), taip kaip wisas Įždejimus Zi-
poniū bey Ponū Siuwimui, Knypkius, Kutas i. t. t. Rankū
bey Keliones Tafes uż ketwirta Prekia tikroses Wertybes.
Szpicus bey Įždakstymus labay pigiey. Trikot = Taljes, Bluses,
Szurštus is Wilnū bey Szilkū, baltus Szurštus, naminius Szur-
štus, Gumos Szurštus, Kudikiū Szurštus kožnam Senumui.

2000 Stukin Žiemos Mentelin Ziuponems bey Kudikiams ir
1000 Stukin Jaketu wisokiuse Didumuse

yra Pakelyj ir weik parwyks. Įžegnojimams turim mes Mer-
gaitems ant Drabužiū, o Waitams ant Upredū wisus Ceikius
didziamę Įšifkyrimė Gulyj ir yra Prekios pigiausios wisame Mieste.

Dar paakinam mes, kad mes tik gerus bey laikancijus
Dalykus pardūdam ir usfistowim mes uż musū pardūtūsius
Dalykus.

Atėikit ir persilindykite.

Hauptleiter: Pfarrer Stein in Tilfit.

Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilfit.

Tilžės Keleiwjo Kalendros

ant Meto

1893.

365 Dienas turenzio,

Preke 25 Peningiu,

yra patlab gatawoš gaunmoš prie

J. Reyländerio bey Sunaus,

Tilžėje,

Aukštojoj Ulyczioj Nr. 67,
taip ir prie wiskalendrū Pardawėsa.

Szale Kalendoriaus, Aprašymą apie Saules Ap-
temimus, Somarkus, Lobluczius Prusū k. Namū ir t. t.
randasi jose selantiejie Rudrukawojimai: 1) Giesme
bey Surasymas naujam Metui, 2) Wisokie Paweik-
skai, kurie žmogū su tūmi, ką jis gawes, pasikatinti
bey Aukščiaustiamjū dekwoti ragina, 3) labay pa-
dabotini Papasakojimai apie Gywenimą pagoniškū
žmoniū Indijoj, 4) Wisokie triumfi Skaitymai ir
Pamokinimai is Patyrimo, 4) Apšakymai.

Ant wiso Swieto pagirtašis nū Urėdyszejū megintasiš Ringelhardt = Glöckneriškajis Konu- bey Gydimu- Plosteris*)

įžgydo wisas Putmenes, Gumbus, Dederwėnes, Ronū Karšti,
surg Bėgimā, Wežliges, Kaulū Quwimā, piktus Pirštus,
Szalcio Gumbus, Ronas is Susideginimo, Wistakius,
Įšsimusimā, Kaulige, Skilwio Nesweikumā, Gėlimus ir t. t.
greitay ir nūgrunczey.

*) Su Sargybės Marke ant Deželiiū gaunamas po

50 Pf. (podraug su Wartosimo = Pamokinimu) wisose Ap-
tieloje Tilžėje, Aptieloj Bono D. Laster Munchenhof-
straße 11, prie H. Kahle, Altstadt. Langgasse 74, G. Müller
Bergplatz 2 bey wiskalendros Karaliaucziuje; Erich Zser
Katyziuse; Fr. Hing Piliawoj; kaip ir is Aptielū Miestū
Allenstein, Bartenstein, Fischhausen, Gumbinnen, Įsrutės, Kau-
kėnū, Kraupiškiū, Labgawos, Letcū, Mėlautiū, Klaipėdos, Pil-
lainės, Prėkulės, Ragainės, Rusnės, Skaisgiriū, Sztalupėnū,
Žiliū, Teplawos, Weluwos i. t. t. Gydimu-Atliudymai tenay
yra parodomi. Primin.: Reik geray ant wiskaly stowincziūs
Szutmarkės padaboti.

Nachweisungen

zu den

Bau-Anfall-Anzeigen

sind zu haben in der
Reyländer'schen Buchdruckerei.

Sechzig Kirchenlieder

für die Schule.

Vorrätig bei

J. Reyländer & Sohn.

Für den reinpolitischen Teil verantwortlich: Präsentor a. D. Beckmann-Tilfit.
(Beilage.)